

УДК 796.011.3:378

Льовкіна Н.Ю.

Сучасні засоби залучення студентів до активних занять з фізичної культури та спорту

Перебудова освіти України на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості в повній мірі відбилась на системі фізичного виховання студентської молоді. Вона включає в себе вирішення цілого блоку соціальних, педагогічних, організаційних проблем, які виявили як позитивні, так і негативні риси. До них належать: 1) низька мотивація студентської молоді до занять з фізичної культури та спорту; 2) недостатній обсяг учбових та позаучбових занять фізичними вправами; 3) неефективне дидактичне наповнення процесу фізичного виховання (фактичне вилучення з його робочих програм найбільш дійових засобів: біг на витривалість, елементів спортивної гімнастики, плавання та ін.); 4) недостатнє науково-методичне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення фізичного виховання (відсутність сучасних програм, що ґрунтуються на прогностичній педагогіці; підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів з фізичного виховання студентів, необхідної кількості спортивних споруд та ін.).

З приводу цих проблем, які постають сьогодні перед кафедрами фізичного виховання вузів України, питання життєдіяльності студентської молоді, її фізичного здоров'я потребує, на наш погляд, концептуально нового підходу до сучасних засобів залучення студентів до активних занять з фізичної культури та спорту.

В роботі викладача найбільш проблематичним стає питання щодо залучення студентів до занять фізичними вправами в межах обов'язкових форм, які складаються з таких блоків: спортивні ігри (волейбол, баскетбол, футбол), легка атлетика, елементи спортивної гімнастики, акробатики, рухливі ігри, загальнофізична та професійно-прикладна підготовка. У Миколаївській філії НаУКМА у студентів формуються вміння творчо планувати навички проведення і контролю занять оздоровчої і спортивної спрямованості. Разом з викладанням звичних фізичних вправ та комплексів впроваджуються і нетрадиційні засоби залучення до активних занять фізичною культурою.

Для цього нами створені нові програми з використання таких видів спорту: волейболу, баскетболу, футболу, східного єдиноборства, ритмічної та атлетичної гімнастики, вітрильного спорту, підводного плавання. Головна ідея і значення цих засобів – викликати у студентів відповідну

Секція 3. Педагогічні науки.

емоційну м'язову реакцію, котра в динаміці свого розвитку з часом перетворюється на потребу в руховій діяльності.

З метою вивчення і цілеспрямованого формування якісно нових підходів на заняттях з фізичного виховання були проведені дослідження. Методично це завдання вирішувалось анкетуванням, тестуванням, обстеженням, індивідуальними співбесідами та аналізом літературних даних, використанням передового досвіду роботи.

Отримані дані свідчать про поступове зростання фізичної активності студентів на заняттях з фізичної культури (з 38% на першому курсі до 82% на старших курсах). З факторів, які сприяють виробленню позитивного ставлення до фізичного виховання, приклад батьків складав (у %): у 1996 р. – 8,9%, 1999 р. – 8; приклад викладачів фізичного виховання – відповідно 17,3, 16,3 та 15,1; вплив товаришів – 10,5, 9,5 і 9,0; агітаційно-пропагандистська робота – 14,4, 13,2, 12,4; усвідомлення корисності занять – 22,1, 24,2, 33,6.

Аналіз результатів діаграмі № 1 показав, що підвищенню інтересу до активних занять фізичною культурою у студентів I-III курсів МФ НаУКМА сприяли такі чинники: а) отримання заліку та високих балів рейтингу; б) задоволення потреби в руховій активності; в) інтерес до певного виду спорту; г) особистість викладача та його творча співпраця із студентами на демократичних засадах.

Про зростання фізичної активності свідчать і такі дані: участь у змаганнях усередині вузу, так і між вузами м.Миколаєва серед студентів з метою захищати честь групи, факультету, вузу: 29,5%, 33,9%, 40,4%; для задоволення й перевірки себе: 32,6%, 34,5%, 34,9%. А результати опитування показали наявність чотирьох рівнів соціальної, навчальної і психофізичної адаптації, обумовленої відповідним ставленням до занять фізичною культурою.

Наявний досвід показав зростання комунікативності, які дає викладачеві більш значні орієнтири у структурних засобах фізичної активності. Це проведення нетрадиційним способом у формі сюжетно-постановчих танців (ритмічна гімнастика), вибірково-фрагментарних сутичок (боротьба), вправи ігрового характеру (легка атлетика), надання "вільного" часу для імпровізованих вправ з різноманітними тренажерами та інвентарем (атлетична гімнастика), ігри з гандикапом (спортивні ігри).

Нами розроблена рейтингова система оцінки ступеня оволодіння студентами вимог навчальної програми з фізичного виховання, виходячи з норм державних тестів; умов набуття певних знань та вмій; показників стану здоров'я (медичний контроль); оволодіння одним з обраних видів спорту;

заняття за збереження учбово-методичних навчальних посібників, що надавало відчутну допомогу не тільки студентам, але й викладачам у засвоєнні нового матеріалу.

Нами здійснюється спроба нових засобів підходу до фізичної активності на заняттях з фізичної культури. До вирішення цієї проблеми підходимо з позиції діяльного підходу. Фізичну активність визначаємо як вид перетворювальної діяльності, основною метою якої є досягнення фізичних кондицій, необхідних та достатніх для закріплення й утримання високого рівня здоров'я, фізичного розвитку, фізичної підготовленості.

Література.

2. Ашмарин Б.А. Теория и методика физического воспитания / Учебное пособие для студентов факультетов физического воспитания педагогических институтов. – М.: Просвещение, 1979. – 360 с.
3. Балюбаш Я.Я. Организация навчального процесу у вищих закладах освіти: Навчальний посібник. – К., 1997. – 64 с.
4. Крапівина К. Нетрадиційні форми фізичного виховання студентів: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Львів, 1997.
5. Куц О.С. Фізкультурно-оздоровча робота з молоддю за кордоном. – Ч. 2. – Вінниця, 1995.

